

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૦] ૧૦ એસ.સી.આર. ૫૦૩

શેખ સત્તાર

વિરુદ્ધ

મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય

(ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૯૨૮/ ૨૦૦૭)

ઓગસ્ટ ૨૭, ૨૦૧૦

[બી. સુદર્શન રેડ્ડી અને સુરિન્દર સિંહ નિજ્જર, ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ]

ભારતીય દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦: કલમ ૩૦૨, ૪૮૮એ – પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા
પર આધારિત દોષસિદ્ધિ – મૃતકને તેના પતિ દ્વારા નાણાંની માંગણીના

સંબંધમાં હેરાન કરવામાં આવતી હતી અને માંગણી પૂરી ન થવાને કારણે તેને વારંવાર માર મારવામાં આવતો હતો – મૃતક ઘરના અંદરના ઓરડામાં માથામાં ઈજાના નિશાનો સાથે અને તેની લાશની બાજુમાં લોહીના ડાઘવાળો એક ભારે પથ્થર પડેલો મળી આવ્યો હતો – તેના કપડાં પણ લોહીવાળા હતા – નીચલી અદાલતોનું સમવર્તી તારણ પતિને દોષિત ઠેરવે છે – અલીબી (અન્યત્ર હાજરી) અને અકસ્માત મોતના બચાવને નીચલી અદાલતોએ અવિશ્વસનીય ગણાવ્યો – અપીલ પર, ઠરાવ્યું કે: તબીબી પુરાવાએ અકસ્માત મોતના સિદ્ધાંતને ખોટો સાબિત કર્યો – લાશ અને પથ્થર અંદરના ઓરડામાં કેવી રીતે આવ્યા તે અંગે કોઈ ખુલાસો નથી – અલીબીનો બચાવ સાબિત કરવાનો બોજો પતિ પર હતો – તે અલીબીના બચાવને સંભવિત બનાવવા માટે રેકૉર્ડ પર હકીકતો અને પરિસ્થિતિઓ લાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યો – નીચલી અદાલતો દ્વારા લેવાયેલા તારણો સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર કે દેખીતી રીતે ભૂલભરેલા કહી શકાય નહીં – તેથી, પતિને આરોપીત ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવતા બંને અદાલતોના સમવર્તી તારણોમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ નથી – પુરાવા – પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા.

ફરિયાદ પક્ષનો કેસ એવો હતો કે મૃતકને નાણાંની માંગણી અંગે અપીલકર્તા-પતિ દ્વારા હેરાન કરવામાં આવતી હતી. મૃતકના માતા-પિતા આ માંગણી પૂરી કરવા સક્ષમ ન હતા. આ કારણોસર, અપીલકર્તા દ્વારા તેને વારંવાર માર મારવામાં આવતો હતો. મૃતક જ્યારે પણ તેના માતા-પિતાના ઘરે જતી ત્યારે

તેની સાથે થતા દુર્વ્યવહાર વિશે તેના માતા-પિતાને જણાવતી હતી. ઘટનાની તારીખના થોડા દિવસો પહેલા, અપીલકર્તા અને મૃતક તેમના પુત્ર સાથે મૃતકના પિયરે ગયા હતા. તેઓ ત્યાં બે દિવસ રોકાયા હતા. અપીલકર્તા દ્વારા નાણાંની વ્યવસ્થા અંગે પૂછપરછ કરવા પર, મૃતકના ભાઈએ જણાવ્યું કે શેરડીની કાપણી પછી પરિવાર નાણાંની વ્યવસ્થા કરવાનો પ્રયત્ન કરશે. આ સાંભળીને અપીલકર્તા ગુસ્સે થઈ ગયો અને જમ્યા વગર જ મૃતક સાથે ઘર છોડીને ચાલ્યો ગયો.

તે કમનસીબ દિવસે, મૃતકના માતા-પિતાને મૃતકની નાદુરસ્ત તબિયત અંગેનો સંદેશો મળ્યો. જ્યારે તેઓ તેના ઘરે પહોંચ્યા, ત્યારે તેઓએ તેની લાશ ઘરના અંદરના ભાગમાં પડેલી જોઈ. માથામાં ઈજાના નિશાનો હતા અને લાશની નજીક લોહીના ડાઘવાળો એક મોટો પથ્થર પડેલો હતો. મૃતકના કપડાં પણ લોહીવાળા હતા. લાશને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવી હતી. બીજા દિવસે, મૃતકના પિતાએ અપીલકર્તા વિરુદ્ધ એફઆઈઆર નોંધાવી જેમાં આરોપ લગાવ્યો કે અપીલકર્તાએ મૃતકના માથા પર ૧૫ કિલો વજનનો પથ્થર મારીને તેની હત્યા કરી છે. અપીલકર્તા અને તેના માતા-પિતા તથા ભાઈ વિરુદ્ધ ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે અલીબીના બચાવને અવિશ્વસનીય ગણાવ્યો અને ઠરાવ્યું કે અપીલકર્તા નાણાંની માંગણીના સંબંધમાં મૃતક સાથે દુર્વ્યવહાર કરતો હતો અને અપીલકર્તાને આઈપીસીની કલમ ૩૦૨ અને ૪૮૮એ હેઠળ

દોષિત ઠેરવ્યો. જોકે, અન્ય આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપીને નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યા હતા. હાઈકોર્ટ દ્વારા અપીલકર્તાની દોષસિદ્ધિ જાળવી રાખવામાં આવી હતી.

વર્તમાન અપીલમાં, અપીલકર્તા વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે તેને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો છે; જ્યારે મૃતક પતરાના શેડ પરથી ગોદડું બહાર કાઢી રહી હતી ત્યારે અકસ્માતે તેના માથા પર પથ્થર પડ્યો હતો; જ્યારે મૃતકના માથા પર પથ્થર પડ્યો ત્યારે તે ઘરમાં ન હતો; જ્યારે તે સવારે ઘરે પહોંચ્યો ત્યારે તેને આ ઘટનાની ખબર પડી કારણ કે તેણે આગલી રાત ચિકલથાનમાં વિતાવી હતી.

અપીલ ફગાવી દેતાં, અદાલતે

ઠરાવ્યું: ૧.૧. કાયદાની આ એક સ્વીકૃત વિભાવના છે કે એવા કિસ્સાઓમાં જ્યાં કોઈ પ્રત્યક્ષ પુરાવા ઉપલબ્ધ ન હોય, ત્યાં દોષસિદ્ધિ માત્ર પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત હોઈ શકે છે. નિઃશંકપણે, વર્તમાન કેસમાં, ગુનાના કોઈ પ્રત્યક્ષ પુરાવા નથી. ફરિયાદ પક્ષનો કેસ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર નિર્ભર છે. બંને નીચલી અદાલતોએ ઠરાવ્યું કે અપીલકર્તા તેની પત્ની (મૃતક) અને તેના પુત્ર સાથે નાઈગાંવ ખાતે ભાડાના મકાનમાં અલગ રહેતો હતો. અપીલકર્તાના

પિતા, માતા અને નાનો ભાઈ અલગ રહેતા હતા. અપીલકર્તાની આવક એટલી નગણ્ય હતી કે તે નાઈગાંવ ખાતેના બે ઓરડાના ભાડાના મકાન અને ચિકલથાના ખાતેના સ્વતંત્ર ઓરડાનો ખર્ચ ઉઠાવી શકે તે અશક્ય હતું. તેણે એક વાર્તા ઘડી કાઢી કે તેની પત્નીને જીવલેણ અકસ્માત નડ્યો તે પહેલાની રાત્રે તે કુરાન પઢવા માટે ચિકલથાના ગયો હતો અને બીજા દિવસે સવારે ૭.૦૦ વાગ્યે તેના ઘરે પરત ફરતા તેને તેના અકસ્માત મોતની ખબર પડી. ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટે આ ખુલાસો ખોટો માલૂમ કર્યો. પોતાના ભાડાના મકાનમાંથી ગેરહાજર હોવા અંગે માત્ર પાયાવિહોણો દાવો કરવા સિવાય, અપીલકર્તા એવી કોઈ પણ વ્યક્તિની વિગતો આપવામાં સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ રહ્યો જેની હાજરીમાં તેણે સવારે નમાઝ પઢી હોય. તેણે ચિકલથાનામાંથી એવા કોઈ સાક્ષીની તપાસ કરી નથી જેની સામે તેણે ઘટના પૂર્વેની સાંજે કુરાન પઢ્યું હોય અથવા જેણે તેને ઘટનાની રાત્રે મસ્જિદમાં જોયો હોય. તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે યોગ્ય રીતે જ તારણ કાઢ્યું કે સંબંધિત સમયે ભાડાના મકાનથી દૂર હોવાનો આ બચાવ ઘડી કાઢવામાં આવ્યો હતો. નિઃશંકપણે, અલીબીનો બચાવ સાબિત કરવાનો બોજો અપીલકર્તા પર હતો. અપીલકર્તા રેકૉર્ડ પર એવી કોઈ હકીકતો અથવા પરિસ્થિતિઓ લાવવામાં સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ રહ્યો જે તેની ગેરહાજરીના બચાવને સંભવિત પણ બનાવી શકે, વ્યાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવાની વાત તો દૂર રહી. [પેરા ૧૨, ૧૯, ૨૦] [૫૧૯-સી-ઈ-એચ; ૫૨૦-એ-બી, સી]

હનુમંત ગોવિંદ નરગુંદકર વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય ૧૯૫૨ એસસીઆર ૧૦૯૧;
નસીમ અહેમદ વિરુદ્ધ દિલ્લી વહીવટીતંત્ર (૧૯૭૪) ૩ એસસીસી ૬૬૮;
ગુરપ્રીત સિંહ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય (૨૦૦૨) ૮ એસસીસી ૧૮ – પર આધાર
રાખવામાં આવ્યો.

૨.૩. બંને નીચલી અદાલતોએ એ પણ નોંધ્યું કે એક 'એસએચ' ને ગ્રામજનો
વચ્ચેની ચર્ચામાંથી અપીલકર્તાની પત્નીના અકસ્માત મોત વિશે જાણવા મળ્યું
હતું. તેણે આ માહિતી 'એસએન' ને આપી જેણે પોલીસ સ્ટેશનમાં રિપોર્ટ કર્યો.
તે બંનેને "અકસ્માત મોત" વિશે કોઈ વ્યક્તિગત જ્ઞાન નહોતું. રિપોર્ટમાં બે
આવૃત્તિઓ હતી જે બંને અવિશ્વસનીય હતી. એક એ હતી કે જ્યારે પથ્થર
ગબડીને તેના માથા પર પડ્યો ત્યારે ભોગ બનનાર સૂતી હતી. બીજી એ હતી કે
જ્યારે તે ગોદડું ખેંચી રહી હતી, ત્યારે છાપરા પરનો પથ્થર ગબડીને તેના માથા
પર પડ્યો હતો. [પેરા ૧૯] [૫૧૭-એફ-એચ]

૨.૪. ડૉક્ટરે જણાવ્યું કે ઈજાઓ "પથ્થર જેવી ભારે, સખત અને બુઝી વસ્તુના
એક જ ઘા દ્વારા" થવાની સંભાવના છે. પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટના અવલોકનથી તે
સ્પષ્ટ થાય છે કે મૃતકને થયેલી ઈજાઓ ચહેરાની ડાબી બાજુએ હતી. આ બાબત
એ પૂર્વધારણા સાથે સુસંગત હશે કે પથ્થર કોઈ મનુષ્ય દ્વારા ઉઠાવવામાં આવ્યો

હતો અને તેનો ઉપયોગ હુમલો કરવાના હથિયાર તરીકે, ભોગ બનનાર કાં તો ઉભી હોય અથવા પડખે સૂતી હોય ત્યારે કરવામાં આવ્યો હતો. તબીબી પુરાવા પણ અકસ્માત મોતના સિદ્ધાંતને ખોટો સાબિત કરે છે. આ ઉપરાંત, એ હકીકતના નિર્ણાયક પુરાવા છે કે મૃતકની લાશ અપીલકર્તા દ્વારા ભાડે રાખેલા બે ઓરડાના મકાનના અંદરના ભાગમાં મળી આવી હતી અને ૧૫ કિલો વજનનો પથ્થર લાશની બાજુમાં પડેલો મળી આવ્યો હતો. [પેરા ૨૨] [૫૨૨-એ-સી; ૫૨૧-બી; ૫૨૨-ડી]

૨.૫. તે અકલ્પનીય છે કે ૨૨મી જાન્યુઆરીએ, જે ઔરંગાબાદમાં વર્ષનો સૌથી ઠંડો સમય હોય, મૃતક સવારે ૬.૦૦ વાગ્યે બહાર પતરાના છાપરા પરથી ગોદડું હટાવતી હોય. શિયાળાની ઠંડી રાત્રે કોઈ પણ સમજદાર વ્યક્તિ ગોદડું પતરાના છાપરા પર બહાર છોડી દે તે અત્યંત અસંભવિત છે. અંદરના ઓરડામાં પથ્થર કેવી રીતે આવ્યો અને લાશ ઓરડાની અંદર કેમ મળી આવી અને શેડની બહાર કેમ નહીં, તે અંગે અપીલકર્તા દ્વારા કોઈ ખુલાસો આપવામાં આવ્યો નથી. "અકસ્માત મોત" ની વાર્તાની ઉત્પત્તિ વિશે કોઈના દ્વારા કોઈ ખુલાસો આપવામાં આવ્યો નથી. અપીલકર્તાએ એવો કોઈ ખુલાસો આપ્યો નથી કે તેને કોણે માહિતી આપી કે તેની પત્નીનું અકસ્માત મોત થયું છે. મૃતકની લાશ સૌપ્રથમ કોણે જોઈ તે અંગે પણ કોઈ ખુલાસો નથી. આવી ઠંડીમાં મૃતક ખુલ્લામાં સૂતી હોય તે અકલ્પનીય છે. ખાસ કરીને જ્યારે, પતિના જણાવ્યા મુજબ પણ,

તે બે ઓરડાના મકાનમાં એકલી હતી. સામાન્ય સંજોગોમાં, આવી ઠંડીમાં તે ઘરના સૌથી ગરમ ભાગમાં સૂઈ જાય. તે અંદરનો ઓરડો હશે જ્યાં લાશ પડી હતી. તે ઓરડાનું છાપરું માટી અને લાકડાનું બનેલું હતું. આમ, કેસની સ્પષ્ટ હકીકતો એ બાબતને અકલ્પનીય બનાવે છે કે ભોગ બનનારનું મૃત્યુ જીવલેણ અકસ્માતના પરિણામે થયું હતું. ડૉક્ટરનો અભિપ્રાય કે અંદરની અનુરૂપ ઈજાઓ માથા પર પથ્થર પડવા સાથે પણ સુસંગત છે, તે ફરિયાદ પક્ષની આવૃત્તિમાં કોઈ ખામી પેદા કરશે નહીં. હકીકત એ રહે છે કે ભોગ બનનારના માથા પર પથ્થર જેવી ભારે બુઝી વસ્તુથી પ્રહાર કરવામાં આવ્યો હતો. ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ દ્વારા લેવાયેલા તારણો કાં તો સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર કે દેખીતી રીતે ભૂલભરેલા કહી શકાય નહીં. તેથી, અપીલકર્તાને આરોપીત ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવતા ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટના સમવર્તી તારણોમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ નથી. [પેરા ૨૨, ૨૩] [૫૨૦-એફ; ૫૨૨-એફ; ૫૨૩-બી-ડી-ઈ]

કેસ લો સંદર્ભ:

૧૯૫૨ એસસીઆર ૧૦૯૧	આધાર રાજ્યો	પેરા ૧૨
(૧૯૭૪) ૩ એસસીસી ૬૬૮	આધાર રાજ્યો	પેરા ૧૨
(૨૦૦૨) ૮ એસસીસી ૧૮	આધાર રાજ્યો	પેરા ૨૦

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: ફોજદારી અપીલ નં. ૯૨૮/ ૨૦૦૭.

ફોજદારી અપીલ નં. ૫૮૨/૨૦૦૪ માં બોમ્બે ખાતેની વડી અદાલતના ઔરંગાબાદ ખંડપીઠના તારીખ ૦૫.૧૦.૨૦૦૫ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

અપીલકર્તા વતી અંસાર અહેમદ ચૌધરી.

સામવાળા વતી શંકર ચિછાર્ગે (રવિન્દ્ર કેશવરાવ અડસુરે માટે અધિક સરકારી એડવોકેટ).

અદાલતનો ચુકાદો સુરિન્દર સિંહ નિશ્ચર, ન્યાયમૂર્તિશ્રી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો:

૧. આ અપીલ બોમ્બે ખાતેની વડી અદાલતના ઔરંગાબાદ ખંડપીઠના ફોજદારી અપીલ નં. ૫૮૨/૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશ વિરુદ્ધ દાખલ કરવામાં આવી છે જેમાં નામદાર અદાલતે વર્તમાન આરોપી અપીલકર્તાની અપીલ ફગાવી દીધી હતી અને આઈપીસીની કલમ ૩૦૨, ૪૮૮એ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે તેની દોષસિદ્ધિ જાળવી રાખી હતી.

૨. ફરિયાદ પક્ષનો કેસ એવો હતો કે, શમીનાબી, જે હવે મૃતક છે, તેના લગ્ન કમનસીબ ઘટનાના આશરે ચાર વર્ષ પહેલાં એક શેખ સત્તાર (હવે પછી અપીલકર્તા તરીકે ઓળખાશે) સાથે થયા હતા. એસ.કે. હાશમ (હવે પછી આરોપી ૨ તરીકે ઓળખાશે) મૃતકના સસરા હતા, એસ.કે. સિકંદર (હવે પછી આરોપી ૩ તરીકે ઓળખાશે) દિયર હતા જ્યારે ઝુબેદાબી (હવે પછી આરોપી ૪ તરીકે ઓળખાશે) મૃતકની સાસુ હતા. લગ્ન પછી, મૃતક આરોપીઓ સાથે તેમના ઘરે રહેવા લાગી હતી. અપીલકર્તા ચિકલથાના ગામની મસ્જિદમાં સ્થાનિક બાળકોને ભણાવતો હતો. એવો આરોપ હતો કે તે ફરિયાદ કરતો હતો કે દર મહિને રૂ. ૫૦૦/- થી રૂ. ૬૦૦/- ની આવક સાથે તેના પરિવારનું ભરણપોષણ કરવું શક્ય નથી. લગ્નના આશરે દોઢ થી બે વર્ષ પછી, અપીલકર્તાએ વ્યવસાય શરૂ કરવાના હેતુથી તેના સાસરી પક્ષ પાસેથી રૂ. ૪૦,૦૦૦/- ની માંગણી કરવાનું શરૂ કર્યું. પત્નીના માતા-પિતા માંગણી પૂરી કરવા અસમર્થ હોવાથી, તે તેને વારંવાર માર મારતો હતો. મૃતક જ્યારે પણ તેના માતા-પિતાના ઘરે આવતી ત્યારે તેની સાથે થતા દુર્વ્યવહાર વિશે તેના માતા-પિતાને જણાવતી હતી. આ દંપતીને એક પુત્ર હતો જે તે સમયે આશરે બે થી અઢી વર્ષનો હતો. અપીલકર્તા અને મૃતક તેમના પુત્ર સાથે ૧૭.૧.૨૦૦૦ ના રોજ રમઝાન-ઈદના પ્રસંગે મૃતકના પિયરે આવ્યા હતા. તેઓ ત્યાં થોડા દિવસો રોકાયા હતા. ત્યારે પણ અપીલકર્તાએ પૂછપરછ કરી હતી કે તેની રૂ.

૪૦,૦૦૦/- ની માંગણી પૂરી કરવા માટે શું વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. મૃતકના ભાઈએ તેને જણાવ્યું કે શેરડીની કાપણી પછી પરિવાર વ્યવસ્થા કરી શકશે. આ સાંભળીને અપીલકર્તાએ ગુસ્સામાં "ઠીક છે" કહ્યું અને જમ્યા વગર જ મૃતક સાથે ઉતાવળમાં ઘર છોડીને ચાલ્યો ગયો.

૩. ૨૨.૧.૨૦૦૦ ના રોજ, સવારે આશરે ૧૦.૦૦ વાગ્યે, મૃતકના માતા-પિતાને શમીનાબીની નાદુરસ્ત તબિયત અંગેનો સંદેશો મળ્યો. પરિણામે, મૃતકના માતા-પિતા, પરિવારના અન્ય સભ્યો અને ભાઈ એક ટેમ્પોમાં અપીલકર્તાના ઘરે ગયા. ઘરે પહોંચતા જ તેઓએ ઘરના અંદરના ભાગમાં શમીનાબીની લાશ જોઈ. તેને એક એવા ઓરડામાં રાખવામાં આવી હતી જેનું છાપરું માટી અને લાકડાનું બનેલું હતું. મૃતકને તેના માથા પર ગંભીર રક્તસ્ત્રાવની ઈજાઓ થઈ હતી. તેના નસકોરા અને કાનમાંથી હજુ પણ લોહી નીકળી રહ્યું હતું. તેની લાશની નજીક લોહીના ડાઘવાળો એક મોટો પથ્થર પડેલો હતો. મૃતકના કપડાં પણ લોહીવાળા હતા.

૪. ઇન્કવેસ્ટ પંચનામું તૈયાર કર્યા પછી, શમીનાબીની લાશને પોસ્ટમોર્ટમ તપાસ માટે ઔરંગાબાદની ઘાટી હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવી. પોસ્ટમોર્ટમ પૂર્ણ થયા પછી, તેને મૃતકના ગામે લઈ જવામાં આવી, જ્યાં તેને દફનાવવામાં આવી.

૫. તેના બીજા દિવસે જ પિતાએ પોલીસ સ્ટેશન કુલમ્બ્રી ખાતે અપીલકર્તા વિરુદ્ધ ફરિયાદ નોંધાવી જે ૨૩.૧.૨૦૦૦ ના રોજ ૧૬:૩૦ વાગ્યે એફઆઈઆર તરીકે નોંધવામાં આવી હતી. આપણે એ પણ નોંધી શકીએ કે અગાઉ નાઈગાંવ ગામના પોલીસ પાટીલ એસ.કે. નવાબ અને એસ.કે. બશીર દ્વારા શમીનાબીના મૃત્યુ અંગે રિપોર્ટ નોંધાવવામાં આવ્યો હતો. જોકે ઉપરોક્ત રિપોર્ટ પોલીસ પાટીલના વ્યક્તિગત જ્ઞાન પર આધારિત નથી, તે દર્શાવે છે કે શમીનાબીનું મૃત્યુ માથા પર પથ્થર પડવાથી એક અકસ્માતમાં થયું હતું. એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઘરના આગળના ભાગમાં બનાવેલા શેડના પતરાના છાપરા પરથી ગોદડું હટાવતી વખતે તેના માથા પર પથ્થર પડ્યો હતો. ઉપરોક્ત રિપોર્ટના આધારે, પોલીસ સ્ટેશન, કુલમ્બ્રી ખાતે એ.ડી. નં. ૪/૨૦૦૪ નોંધવામાં આવ્યો હતો. લાશનું અને ઘટનાસ્થળનું પંચનામું યોગ્ય રીતે તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું. પોલીસે સંખ્યાબંધ મુદ્દામાલ પણ જપ્ત કર્યો હતો, એટલે કે, મૃતક શમીનાબીના કપડાં, સલવાર અને ઓઢણી, અપીલકર્તાની લુંગી અને "નિકર". ઘટનાસ્થળેથી એક ચટ્ટાઈ અને ગોદડું તેમજ આશરે ૧૫ કિલો વજનનો પથ્થર પણ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત તમામ વસ્તુઓ લોહીથી ખરડાયેલી હતી. હેડ કોન્સ્ટેબલે ઘટનાસ્થળેથી સાદી માટી અને લોહીવાળી માટીના નમૂના પણ જપ્ત કર્યા હતા. ત્યારબાદ જ લાશને પોસ્ટમોર્ટમ માટે લઈ જવામાં આવી હતી.

૬. ફરિયાદ પક્ષનો કેસ એવો હતો કે અપીલકર્તાએ તેની પત્નીના માથા પર

પથ્થર મારીને તેની હત્યા કરી હતી. પથ્થર ૧૫ કિલો વજનનો હોવાનું કહેવાય છે. ગુનાનો હેતુ અપીલકર્તા દ્વારા મૃતકના માતા-પિતા પાસેથી કરવામાં આવેલી માંગણી પૂરી ન થવી તે હતો. અગાઉ નોંધ્યું તેમ, તે કોઈ વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે રૂ. ૪૦,૦૦૦/- નો દાવો કરી રહ્યો હતો કારણ કે કુરાનના શિક્ષક-કમ-મૌલવી તરીકેની તેની આવક અપૂરતી હતી.

૭. અપીલકર્તાની ધરપકડ તે જ દિવસે, એટલે કે ૨૩.૧.૨૦૦૦ ના રોજ કરવામાં આવી હતી. તે દિવસે સાત વ્યક્તિઓના નિવેદનો નોંધવામાં આવ્યા હતા. ૫.૨.૨૦૦૦ ના રોજ કેટલાક પૂરક નિવેદનો પણ નોંધવામાં આવ્યા હતા. પૂરક નિવેદનોના આધારે, આરોપી નં. ૨ થી ૪, એટલે કે, અપીલકર્તાના સસરા, સાસુ અને નાના ભાઈને પણ આરોપીઓની યાદીમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા હતા. તપાસ પૂર્ણ થયા પછી, જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ (૧૪મી કોર્ટ), ઔરંગાબાદની અદાલતમાં આરોપીઓ વિરુદ્ધ ચાર્જશીટ યોગ્ય રીતે રજૂ કરવામાં આવી હતી, જેમણે તેમને સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા ટ્રાયલ માટે કમિટ કર્યા હતા.

૮. ટ્રાયલ દરમિયાન, ફરિયાદ પક્ષે સાત સાક્ષીઓની તપાસ કરી. આરોપીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગણીઓ તેમજ મૃતક સાથેના દુર્વ્યવહારના મુદ્દા પર તેમની તપાસ કરવામાં આવી હતી. પીડબલ્યુ૩, કિશોર ટીનગુપ્તા મૃતકના

માતા-પિતાના પાડોશી છે. મૃતકના પિતાએ રૂ. ૪૦,૦૦૦/- ની લોન માટે તેમનો સંપર્ક કર્યો હતો જેથી તે અપીલકર્તાને ચૂકવી શકાય.

૯. પુરાવાના યોગ્ય મૂલ્યાંકન પર, ટ્રાયલ કોર્ટ તારણ કાઢ્યું કે અપીલકર્તાએ તેની પત્નીની હત્યા કરી છે અને તેથી તેને આઈપીસીની કલમ ૩૦૨ અને ૪૮૮એ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવ્યો. અપીલમાં હાઈકોર્ટે, પુરાવાના પુનઃમૂલ્યાંકન પર, એવું પણ તારણ કાઢ્યું કે આરોપી ઉપરોક્ત ગુનાઓ માટે દોષિત હતો. બંને અદાલતોના આવા સમવર્તી તારણો વિરુદ્ધ આરોપી-અપીલકર્તાએ અમારી સમક્ષ આ અપીલ દાખલ કરી છે.

૧૦. અમે પક્ષકારોના વકીલોને સાંભળ્યા છે.

૧૧. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ સમક્ષ કરાયેલી રજૂઆતોનું પુનરાવર્તન કર્યું છે. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે એ હકીકતને ખોટી રીતે નજરઅંદાજ કરી કે દગડુ બેગ પીડબલ્યુપ અને શેખ હકીમ પીડબલ્યુક જેઓ ઘટનાસ્થળના પંચનામાના પંચો હતા તેઓએ ફરિયાદ પક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું ન હતું. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી કે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે પીડબલ્યુ૧ ડૉ. અનિલ દિગંબરરાવ જિંતુરકર જેમણે લાશનું પોસ્ટમોર્ટમ કર્યું

હતું, તેમણે તેમની ઉલટતપાસમાં જણાવ્યું હતું કે "જો ઉપરની બાજુથી માથાની ડાબી બાજુએ પથ્થર પડે, તો ઈજા નં. ૧ થી ૪ શક્ય છે. ઉપરની બાજુથી માથા પર પથ્થર પડવાથી અંદરની અનુરૂપ ઈજાઓ પણ શક્ય છે." વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી કે અપીલકર્તાને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો છે. મૃતકના સંબંધીઓ અપીલકર્તાને બ્લેકમેલ કરવા માંગતા હતા. તેઓએ અપીલકર્તાને ધમકી આપી હતી કે જો રૂ. ૫૦,૦૦૦/- ની રકમ ચૂકવવામાં નહીં આવે તો તેની વિરુદ્ધ ખોટો કેસ નોંધવામાં આવશે. ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે એફઆઈઆર નોંધવામાં ચોવીસ કલાકથી વધુના અસ્પષ્ટ વિલંબને ગેરકાયદેસર રીતે નજરઅંદાજ કર્યો. વિદ્વાન વકીલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે ફરિયાદ પક્ષ પરિસ્થિતિઓની અતૂટ સાંકળ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે, જે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત કેસમાં દોષ સાબિત કરવા માટે જરૂરી છે. ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે ગેરકાયદેસર રીતે નજરઅંદાજ કર્યું કે અપીલકર્તા માટે તેની પત્નીને મારવાનો કોઈ હેતુ નહોતો કારણ કે સાળાએ અપીલકર્તા દ્વારા કથિત રીતે માંગવામાં આવેલી રકમ થોડી વાર પછી આપવાનું વચન આપ્યું હતું. ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે અપીલકર્તાના અલીબીના બચાવને ખોટી રીતે અવિશ્વસનીય ગણાવ્યો. જ્યારે શમીનાબીના માથા પર પથ્થર પડ્યો ત્યારે તે ઘરમાં ન હતો. તેને અકસ્માત વિશે ત્યારે જ ખબર પડી જ્યારે તે સવારે ૭.૦૦ વાગ્યે ઘરે પહોંચ્યો. તેણે આગલી રાત ચિકલથાનામાં વિતાવી હતી અને નમાઝ પૂરી થયા પછી જ નાઈગાંવ ઘરે ગયો હતો. જ્યારે તે ઘરે પાછો આવ્યો ત્યારે તેને

ખબર પડી કે શમીનાબી પર પથ્થર પડ્યો હતો. તે પતરાના શેડ પરથી ગોદડું બહાર કાઢી રહી હતી અને તેને થયેલી ઈજાઓના કારણે તેનું મૃત્યુ થયું હતું.

૧૨. અમે અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈપણ રજૂઆતને સ્વીકારવા અસમર્થ છીએ. નિઃશંકપણે, આ કેસમાં ગુનાના કોઈ પ્રત્યક્ષ પુરાવા નથી. ફરિયાદ પક્ષનો કેસ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર નિર્ભર છે. કાયદાની આ એક સ્વીકૃત વિભાવના છે કે જે કિસ્સાઓમાં ચક્ષુદર્શી સાક્ષીઓ વગેરેના સ્વરૂપમાં કોઈ પ્રત્યક્ષ પુરાવા ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યાં પણ દોષસિદ્ધિ માત્ર પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત હોઈ શકે છે. જે પૂર્વધારણા પર દોષસિદ્ધિ સંપૂર્ણપણે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત હોઈ શકે છે, તે આ અદાલત દ્વારા હનુમંત ગોવિંદ નરગુંદકર વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય, ૧૯૫૨ એસસીઆર ૧૦૯૧ ના કેસમાં જણાવવામાં આવી હતી. ઉપરોક્ત ચુકાદામાં, મહાજન, ન્યાયમૂર્તિશ્રીએ અદાલત વતી સિદ્ધાંત જણાવતા કહ્યું જે આ પ્રમાણે છે:—

એ યાદ રાખવું યોગ્ય છે કે જે કિસ્સાઓમાં પુરાવા પરિસ્થિતિજન્ય પ્રકૃતિના હોય છે, ત્યાં જે પરિસ્થિતિઓમાંથી દોષિત હોવાનું તારણ કાઢવાનું હોય છે તે પ્રથમ તબક્કે સંપૂર્ણપણે સ્થાપિત થવું જોઈએ, અને આ રીતે સ્થાપિત તમામ હકીકતો માત્ર આરોપીના દોષની પૂર્વધારણા સાથે જ સુસંગત હોવી જોઈએ. વળી, પરિસ્થિતિઓ

નિર્ણાયક પ્રકૃતિ અને પ્રવૃત્તિની હોવી જોઈએ અને તે પ્રસ્તાવિત સાબિત કરવા સિવાયની દરેક પૂર્વધારણાને બાકાત રાખે તેવી હોવી જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, પુરાવાની સાંકળ એટલી પૂર્ણ હોવી જોઈએ કે જેથી આરોપીની નિર્દોષતા સાથે સુસંગત તારણ માટે કોઈ વ્યાજબી આધાર ન રહે અને તે દર્શાવે કે તમામ માનવીય સંભાવનાઓ અનુસાર આ કૃત્ય આરોપી દ્વારા જ કરવામાં આવ્યું હોવું જોઈએ.

કાયદાની ઉપરોક્ત વિભાવના નસીમ અહેમદ વિરુદ્ધ દિલ્લી વહીવટીતંત્ર, (૧૯૭૪) ૩ એસસીસી ૬૬૮ ના કેસમાં ચંદ્રચૂડ, ન્યાયમૂર્તિશ્રી દ્વારા નીચે મુજબ પુનઃવ્યક્ત કરવામાં આવી હતી:

"આ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાનો કેસ છે અને તેથી તે શોધવું જરૂરી છે કે ફરિયાદ પક્ષ જે પરિસ્થિતિઓ પર આધાર રાખે છે તે માત્ર એવું અનુમાન કરવા માટે સમર્થ છે કે અપીલકર્તા તે ગુના માટે દોષિત છે જેના માટે તેના પર આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે. પરિસ્થિતિઓ, પ્રથમ સ્થાને, ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા સ્પષ્ટ અને સચોટ પુરાવા દ્વારા સ્થાપિત થવી જોઈએ અને તે પરિસ્થિતિઓ આરોપીની નિર્દોષતા સાથે સુસંગત હોવી જોઈએ નહીં. પુરાવા પર સ્થાપિત પરિસ્થિતિઓ

આરોપીના દોષ સાથે સુસંગત માત્ર એક જ અનુમાન ઉભું કરે છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે, પરિસ્થિતિઓની સમગ્રતાને ધ્યાનમાં લેવી આવશ્યક છે. વિવિધ પરિસ્થિતિઓની વિચારણા અને તેમની સંયુક્ત અસરથી ઉદ્ભવતા એકંદર ચિત્રના સંદર્ભથી અલગ કરીને સ્વતંત્ર રીતે જોવામાં આવતી વ્યક્તિગત પરિસ્થિતિઓ પોતે જ હાનિરહિત દેખાઈ શકે છે. જ્યારે વિવિધ પરિસ્થિતિઓને સંયુક્ત રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે ત્યારે જ તેમની સાચી અસરને સમજવી અને મૂલવવી શક્ય બને છે."

૧૩. ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે હવે વિચારણા કરી શકીએ કે બંને અદાલતો દ્વારા અપનાવવામાં આવેલો માર્ગ અને પહોંચેલા તારણો દેખીતી રીતે ભૂલભરેલા કે સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર છે કે કેમ. અગાઉ નોંધ્યું તેમ, પુરાવાના યોગ્ય મૂલ્યાંકન પર, ટ્રાયલ કોર્ટે તારણ કાઢ્યું કે ફરિયાદ પક્ષ આરોપી નં. ૨ થી જ ના કોઈ પણ ગુના માટેના દોષ સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે. એ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે શરૂઆતમાં, જ્યારે મૃતકના પિતાએ પોલીસમાં રિપોર્ટ નોંધાવ્યો હતો, ત્યારે તેમણે માત્ર અપીલકર્તા પર જ આરોપ લગાવ્યો હતો. તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટે એ રજૂઆત સ્વીકારી કે તેઓને ત્યારબાદ ૫.૨.૨૦૦૦ ના રોજ કરાયેલા પૂરક નિવેદનોના આધારે ફસાવવામાં આવ્યા હતા. તેથી, તેઓને શંકાનો લાભ આપીને નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યા હતા.

૧૪. ટ્રાયલ કોર્ટે ત્યારબાદ વર્તમાન અપીલકર્તા વિરુદ્ધના પુરાવાઓની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરી. ટ્રાયલ કોર્ટે એ પણ માલૂમ કર્યું કે અપીલકર્તા મૃતક અને તેના પરિવારના સભ્યોને હેરાન કરતો હતો કારણ કે તેઓ તેની માંગણી મુજબના નાણાં આપવામાં સક્ષમ ન હતા. ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાના એ બચાવને અવિશ્વસનીય ગણાવ્યો કે જ્યારે મૃતક ઘરની સામેના શેડના પતરાના છાપરા પરથી ગોદડું ખેંચવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી ત્યારે તેના માથા પર પથ્થર પડવાથી તેણીનું મૃત્યુ થયું હતું.

૧૫. અપીલકર્તાએ ખુલાસો આપ્યો હતો કે વાસ્તવમાં તે કમનસીબ રાત્રે અને મૃત્યુની સવારે, તે વાસ્તવમાં ચિકલથાનમાં કુરાન પઢવામાં વ્યસ્ત હતો. તેણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે નમાઝ પૂરી થયા પછી તે તેના ઘરે ગયો હતો. તેણે જણાવ્યું કે તે સવારે આશરે ૭.૦૦ વાગ્યે ઘરે પહોંચ્યો હતો અને તેની પત્નીના અકસ્માત મોત વિશે જાણવા મળ્યું હતું. અલીબીના બચાવને ટ્રાયલ કોર્ટે અવિશ્વસનીય ગણાવ્યો છે.

૧૬. ટ્રાયલ કોર્ટે નોંધ્યું છે કે નીચેની હકીકતો સાબિત થઈ હતી:—

"(એ) આરોપી નં. ૧ ની તરફથી મૃતક શમીનાબીના પિયર પક્ષ

પાસેથી નાણાંની માંગણી કરવામાં આવી હતી.

(બી) તે માંગણીના સંબંધમાં આરોપી નં. ૧ દ્વારા તેની સાથે દુર્વ્યવહાર કરવામાં આવતો હતો.

(સી) આરોપી નં. ૧ રોકડ રકમની તેની માંગણી પૂરી ન થવા બદલ ગુસ્સો પ્રદર્શિત કરીને, ઘટનાના આશરે બે દિવસ પહેલાં મૃતક શમીનાબીના પિયરથી તેણીની સાથે નીકળી ગયો હતો.

(ડી) શમીનાબીની લાશ તેના માથા પર ગંભીર રક્તસ્ત્રાવની ઈજાઓ સાથે આરોપી નં. ૧ ના ઘરમાં એક એવા ઓરડામાં મળી આવી હતી જેનું છાપરું માટી અને લાકડાનું બનેલું હતું.

(ઈ) આરોપી નં. ૧ ના ઘરની સામે આવેલા પતરાના શેડ પરથી મૃતક શમીનાબીના માથા પર પથ્થર પડવાની બિલકુલ કોઈ શક્યતા નહોતી.

(એફ) આરોપી નં. ૧ એ ખોટો ખુલાસો આપ્યો છે અને/અથવા તે તેના ઘરના છાપરા પરથી મૃતક શમીનાબીના માથા પર પથ્થર પડવાની શક્યતા સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે.

(જી) મૃતક શમીનાબીનું મૃત્યુ ખોપરીના હાડકાના ફ્રેક્ચરને કારણે ઈન્ટ્રાક્રેનિયલ હેમરેજ અને મગજના કન્ટ્ર્યુઝનના સ્વરૂપમાં માથાની ઈજાઓના કારણે થયું હતું, જે કુદરતી સામાન્ય ક્રમમાં

મૃત્યુ નિષ્ણવવા માટે પૂરતી હતી.

(એચ) આરોપી નં. ૧ એ તેના દ્વારા ઉભો કરાયેલો અલીબીનો
બચાવ સ્થાપિત કર્યો નથી."

૧૭. હાઈકોર્ટે, અપીલમાં, સમગ્ર પુરાવાનું પુનઃમૂલ્યાંકન કર્યું અને નોંધ્યું કે અપીલકર્તાના માતા-પિતા અપીલકર્તા અને તેની પત્નીથી અલગ રહેતા હતા. શમીનાબીનું મૃત્યુ થયું તે સમયે અપીલકર્તા ચિકલથાનની મસ્જિદમાં હતો તે સ્થાપિત કરવામાં તે નિષ્ફળ રહ્યો હતો. અપીલકર્તાએ એવો ખોટો બચાવ લીધો હતો કે સંબંધિત સમયે તે ચિકલથાનમાં રહેતો હતો જોકે તેની પત્ની અને બાળક નાઈગાંવ ગામે રહેતા હતા. અપીલકર્તા ઘરમાં હાજર હતો તે સમયે જ્યારે એસ.કે. નવાબે સવારે આશરે ૬.૦૦ અથવા ૬.૩૦ વાગ્યે ઘરની મુલાકાત લીધી હતી પરંતુ અપીલકર્તાએ દાવો કર્યો હતો કે તે સવારે ૭.૦૦ વાગ્યા સુધી ઘરે પહોંચ્યો ન હતો. અકસ્માત મોત અંગે એસ.કે. નવાબ દ્વારા આપવામાં આવેલો રિપોર્ટ વ્યક્તિગત જ્ઞાન પર આધારિત ન હતો. તેણે એસ.કે. શમશેર દ્વારા તેને આપવામાં આવેલી માહિતીના આધારે પોલીસને આ બાબતની જાણ કરી હતી. અદાલતમાં પુરાવામાં આ સાક્ષીએ જણાવ્યું કે તેણે ગ્રામજનો પાસેથી અકસ્માત મોત વિશે સાંભળ્યું હતું પરંતુ માહિતી આપનાર વ્યક્તિને તે ઓળખી શક્યો ન હતો. હાઈકોર્ટે એ પણ માલૂમ કર્યું કે એસ.કે. નવાબ દ્વારા પોલીસ સ્ટેશનમાં રજૂ કરાયેલ રિપોર્ટ આંક- ૩૬ બે વાર્તાઓનું વર્ણન કરે છે, જે એકબીજાથી પરસ્પર

વિશિષ્ટ છે. બંને કિસ્સાઓમાં, પથ્થરનું સ્થાન પતરાના છાપરાના અંતિમ છેડાથી આશરે ૧ ફૂટ દૂર હોવું જોઈએ. લાશ ૨ ઓરડાના મકાનના અંદરના ઓરડામાં પડી હતી. લાશની બાજુમાં એક પથ્થર પડેલો હતો. આ બાબત બચાવ પક્ષના બચાવને વધુ ખોટો સાબિત કરશે. ઉપરોક્તના આધારે, હાઈકોર્ટે તારણ કાઢ્યું કે ફરિયાદ પક્ષે સ્થાપિત કર્યું હતું કે આરોપી તેની પત્ની સાથે નાઈગાંવ ખાતે ભાડાના મકાનમાં રહેતો હતો. બચાવ પક્ષ માટે એવું કહેવું ખુલ્લું નહોતું કે ફરિયાદ પક્ષે પ્રથમદર્શી રીતે કોઈ કેસ સ્થાપિત કર્યો નથી અથવા ટ્રાયલ કોર્ટે અપરિપક્વ તબક્કે સાબિતીનો બોજો બચાવ પક્ષના ખભા પર શિફ્ટ કર્યો છે. સીઆરપીસીની કલમ ૩૧૩ હેઠળના નિવેદનમાં અપીલકર્તા દ્વારા આપવામાં આવેલી આવૃત્તિને ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ બંને દ્વારા અવિશ્વસનીય ગણાવવામાં આવી છે.

૧૮. અમે સમગ્ર બાબત પર અમારો વિચારપૂર્વકનો વિચાર આપ્યો છે. હાઈકોર્ટે સમગ્ર પુરાવાની તપાસ કરતી વખતે નોંધ્યું છે કે અપીલકર્તાના માતા-પિતા અને નાનો ભાઈ નાઈગાંવ ગામમાં આવેલું હોવા છતાં એક ફાર્મ હાઉસમાં અલગ રહેતા હતા. તે એવા યોગ્ય તારણ પર પણ પહોંચ્યું છે કે સંબંધિત સમયે માતા-પિતા વર્તમાન અપીલકર્તા અને મૃતકના પરિવારના સભ્યો ન હતા. પીડબલ્યુર, અહમદ ખાન, પીડબલ્યુ૩, કિશોર ટીનગુટ્ટે અને પીડબલ્યુ૪, રઝિયાબીના પુરાવામાં પણ માત્ર અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગણીઓનો સંદર્ભ હતો

અને અન્ય આરોપીઓ દ્વારા નહીં. ટ્રાયલ કોર્ટે સમગ્ર પુરાવાની વિગતવાર ચર્ચા કરી હતી અને તારણ કાઢ્યું હતું કે અપીલકર્તાના માતા-પિતા તેમજ અપીલકર્તાના નાના ભાઈ દ્વારા ક્યારેય કોઈ માંગણી કરવામાં આવી ન હતી. તેથી, તે તદ્દન સ્પષ્ટ થાય છે કે સંબંધિત સમયે, અપીલકર્તા નાઈગાંવ ખાતેના ભાડાના મકાનમાં તેની પત્ની અને તેના નાના બાળક સાથે સ્વતંત્ર રીતે રહેતો હતો. સીઆરપીસીની કલમ ૩૧૩ હેઠળના નિવેદનમાં, અપીલકર્તાએ સંપૂર્ણ ઈન્કારનો અને શમીનાબીનું મૃત્યુ થયું હોવાનું કહેવાય છે તે સમયે નાઈગાંવ ખાતેના ઘરમાંથી ગેરહાજર હોવાનો બચાવ લીધો હતો. તેના નિવેદન દરમિયાન, પ્રશ્ન નં. ૨૬ ના જવાબમાં, અપીલકર્તાએ નીચે મુજબ જણાવ્યું હતું:—

"હું ચિકલથાનમાં શિક્ષક તરીકે કામ કરતો હતો, શમીનાબી અને હું ત્યાં સુખીથી રહેતા હતા. અમે નાઈગાંવમાં એક ઓરડો રાખ્યો હતો. અમે રમઝાન ઈદની રજાઓ દરમિયાન તે ઓરડામાં રહેતા હતા. ઘટનાની રાત્રે, શમીનાબી તે ઓરડામાં એકલી હતી. તે પહેલાં, હું સાંજે કુરાન પઢવા માટે ચિકલથાન ગયો હતો. બીજા દિવસે નમાઝ પૂરી થયા પછી, હું ચિકલથાનથી નાઈગાંવ ગયો અને સવારે ૭ વાગ્યે મારા ઓરડે પહોંચ્યો. તે સમયે, મને ખબર પડી કે શમીનાબી પર પથ્થર પડ્યો જ્યારે તે પતરાના શેડ પરથી ગોદડું બહાર કાઢી રહી હતી અને તેને થયેલી માથાની ઈજાઓના કારણે

તેણીનું મૃત્યુ થયું હતું. ત્યારબાદ, મેં અમારા ગામના એક મુબારકને શમીનાબીના પિયરે ઘટનાની જાણ કરવા મોકલ્યો હતો. મેં શમીનાબીના માથા પર પથ્થર ફેંકીને તેની હત્યા કરી નથી. કેસ ખોટો છે."

પ્રશ્ન નં. ૧૯ ના જવાબમાં, અપીલકર્તાએ મૃતકના સંબંધીઓ સામે બ્લેકમેલ કરવાનો પ્રયાસ કરવાનો આરોપ પણ નીચેના શબ્દોમાં લગાવ્યો હતો:—

"ઘટનાના બીજા દિવસે, અહેમદ ખાન, તેનો ભાઈ અને મારા સસરા મારા ઘરે આવ્યા અને મારી પાસે રૂ. ૫૦,૦૦૦/— ની માંગણી કરી. તેઓએ જણાવ્યું કે જો ઉક્ત રકમ ચૂકવવામાં નહીં આવે, તો ખોટો કેસ દાખલ કરવામાં આવશે. તે (૧) તે રકમ ચૂકવી શક્યો નહીં. તેથી, અહેમદ ખાને ખોટો કેસ તૈયાર કર્યો અને ખોટી જુબાની આપી."

૧૯. તેથી અપીલકર્તાએ ખોટી રીતે ફસાવવાનો તેમજ સંબંધિત સમયે ગુનાના સ્થળેથી ગેરહાજર હોવાનો દાવો કર્યો હતો. ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે પુરાવાના યોગ્ય મૂલ્યાંકન પર તારણ કાઢ્યું છે કે અપીલકર્તા વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે રૂ. ૪૦,૦૦૦/— ની રકમ ચૂકવવામાં સાસરી પક્ષની અસમર્થતાથી નાખુશ અથવા

નારાજ હતો. પુરાવામાં એ પણ આવ્યું છે કે ઘટનાના બે દિવસ પહેલાં, તે ભંડોળની વ્યવસ્થા કરવામાં તેમની અસમર્થતા પર પોતાની નારાજગી વ્યક્ત કરીને સાસરીવાળાનું ઘર છોડીને ચાલ્યો ગયો હતો. તે તેમની સાથે જમ્યા વગર જ ઘર છોડીને ચાલ્યો ગયો હતો. બંને અદાલતો દ્વારા એવું પણ માલૂમ પડ્યું છે કે અપીલકર્તા તેની પત્ની (મૂતક) અને તેના પુત્ર સાથે નાઈગાંવ ખાતે ભાડાના મકાનમાં અલગ રહેતો હતો. આગળ એ નોંધવાનું છે કે અપીલકર્તાનો વિશિષ્ટ કેસ એ છે કે તે રૂ. ૫૦૦/- ની આસપાસની નગણ્ય રકમ કમાતો હતો. તેથી તે ચિકલથાનમાં બીજો ઓરડો ભાડે રાખવાની લક્ઝરી પરવડી શકે તેમ નહોતું. તેથી, તે બે દિવસ પહેલાં તેના સાસરીના ઘરેથી તેના અપમાનજનક પ્રસ્થાન પછી નિઃશંકપણે તેના નિવાસ્થાને પરત ફર્યો હશે. તેણે પછી એક વાર્તા ઘડી કાઢી કે તેની પત્નીને જીવલેણ અકસ્માત નડ્યો તે પહેલાની રાત્રે તે કુરાન પઢવા ચિકલથાન ગયો હતો. તેને બીજા દિવસે સવારે ૭:૦૦ વાગ્યે તેના ઘરે પરત ફરતા તેના અકસ્માત મોત વિશે જાણવા મળ્યું. ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટે આ ખુલાસો ખોટો માલૂમ કર્યો છે. બંને અદાલતો દ્વારા એ નોંધવામાં આવ્યું છે કે ચિકલથાન નાઈગાંવથી માત્ર ૧૨ થી ૧૫ કિલોમીટર દૂર છે. એવું પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે સાંજની નમાઝ આગલી સાંજે સૂર્યાસ્ત પહેલાં જ થઈ ગઈ હશે. તેથી, તે અકલ્પનીય છે કે તે રાત્રિ દરમિયાન તેના નિવાસ્થાને પાછો આવી શક્યો ન હોત. બંને અદાલતોએ એ પણ નોંધ્યું કે એસ.કે. શમશેરને ગ્રામજનો વચ્ચેની ચર્ચામાંથી અપીલકર્તાની પત્નીના અકસ્માત મોત વિશે જાણવા મળ્યું હોવાનું

કહેવાય છે. તેને માહિતી આપનાર કોઈ ચોક્કસ ગ્રામજનની ઓળખ કરવામાં તે અસમર્થ હતો. તેણે, ત્યારબાદ, એસ.કે. નવાબને માહિતી આપી જેણે પોલીસ સ્ટેશનમાં રિપોર્ટ (આંક- ૩૬) કર્યો. તે બંનેને "અકસ્માત મોત" વિશે કોઈ વ્યક્તિગત જ્ઞાન નથી. એવું પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે રિપોર્ટ આંક- ૩૬, વાસ્તવમાં બે આવૃત્તિઓ ધરાવે છે જે બંને અવિશ્વસનીય છે. એક આવૃત્તિ એ છે કે જ્યારે પથ્થર ગબડીને તેના માથા પર પડ્યો ત્યારે ભોગ બનનાર સૂતી હતી. બીજી એ છે કે જ્યારે તે ગોદડું ખેંચી રહી હતી, ત્યારે છાપરા પરનો પથ્થર ગબડીને તેના માથા પર પડ્યો હતો. પોતાના ભાડાના મકાનમાંથી ગેરહાજર હોવા અંગે માત્ર પાચાવિહોણો દાવો કરવા સિવાય, અપીલકર્તા એવી કોઈ પણ વ્યક્તિની વિગતો આપવામાં સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ રહ્યો જેની હાજરીમાં તેણે સવારે નમાઝ પઢી હોય. તેણે ચિકલથાનમાંથી એવા કોઈ સાક્ષીની તપાસ કરી નથી જેની સામે તેણે ઘટના પૂર્વેની સાંજે કુરાન પઢ્યું હોય. તેણે એવી કોઈ વ્યક્તિની તપાસ કરી નથી, જેણે તેને ઘટનાની રાત્રે મસ્જિદમાં જોયો હોય. તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે તારણ કાઢ્યું કે સંબંધિત સમયે ભાડાના મકાનથી દૂર હોવાનો આ બચાવ ઘડી કાઢવામાં આવ્યો હતો.

૨૦. નિઃશંકપણે, અલીબીનો બચાવ સાર્વિત કરવાનો બોજો અપીલકર્તા પર હતો. વર્તમાન અપીલકર્તા રેકૉર્ડ પર એવી કોઈ હકીકતો અથવા પરિસ્થિતિઓ લાવવામાં સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ રહ્યો છે જે તેની ગેરહાજરીના બચાવને સંભવિત

પણ બનાવી શકે, વ્યાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવાની વાત તો દૂર રહી. અલીબીનો બચાવ સંપૂર્ણ ચોક્કસાઈ સાથે સાબિત કરવાનો હતો જેથી સંબંધિત સમયે ભાડાના મકાનમાં અપીલકર્તાની હાજરીની શક્યતા સંપૂર્ણપણે બાકાત થઈ જાય. જ્યારે આરોપી દ્વારા અલીબીનો બચાવ ઉભો કરવામાં આવે છે ત્યારે આરોપીએ સકારાત્મક પુરાવા દ્વારા ઉક્ત બચાવ સ્થાપિત કરવાનો હોય છે જે વર્તમાન કેસમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો નથી. અમે અહીં આ તબક્કે ગુરપ્રીત સિંહ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય, (૨૦૦૨) ૮ એસસીસી ૧૮ ના કેસમાં નિર્ધારિત કાયદાની વિભાવના પણ નોંધી શકીએ છીએ જે નીચે મુજબ છે:

"અલીબીનો આ બચાવ બંને અદાલતો દ્વારા અવિશ્વસનીય ગણવામાં આવ્યો છે અને કારણ કે અલીબીનો બચાવ એ હકીકતનો પ્રશ્ન છે અને કારણ કે બંને અદાલતોએ સમવર્તી રીતે તે હકીકત અપીલકર્તા, આરોપીની વિરુદ્ધ માલૂમ કરી છે, અમારા મતે, આ અદાલત ખાસ રજા દ્વારા અપીલ પર ઉપરોક્ત હકીકતના સમવર્તી તારણની પાછળ જઈ શકે નહીં".

૨૧. પરંતુ એ પણ સાચું છે કે, ભલે અપીલકર્તાનો અલીબીનો બચાવ સ્થાપિત થયો ન હોય, તેમ છતાં ફરિયાદ પક્ષે અપીલકર્તા વિરુદ્ધ કેસ સાબિત કરવાનો હતો. આ હદ સુધી, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલની રજૂઆત સાચી હતી.

અલીબીના બચાવની નિષ્ફળતા અનિવાર્યપણે ફરિયાદ પક્ષના કેસની સફળતા તરફ દોરી જશે નહીં જેને ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા વ્યાજબી શંકાથી પર સ્વતંત્ર રીતે સાબિત કરવો પડશે. કાયદાના ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતથી વાકેફ હોઈ, ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે અપીલકર્તાની નિર્દોષતાની શક્યતાને બાકાત રાખવા માટે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાઓની તપાસ કરી. કારણ કે ફરિયાદ પક્ષનો કેસ સંપૂર્ણપણે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે, ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટે અપીલકર્તાનો દોષ વ્યાજબી શંકાથી પર સ્થાપિત થયો છે તેની ખાતરી કરવા માટે તમામ ભૌતિક પરિસ્થિતિઓની તપાસ કરી. અમે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ દ્વારા પહોંચેલા તારણો સાથે અસંમત થવાનું કોઈ કારણ જોતા નથી.

૨૨. અમે અહીં કેટલીક સ્પષ્ટ હકીકતો નોંધી શકીએ જે એ બાબતને અકલ્પનીય બનાવશે કે શમીનાબીનું મૃત્યુ જીવલેણ અકસ્માતના પરિણામે થયું હતું:-

(i) ભાડાનું મકાન અપીલકર્તા અને તેના તાત્કાલિક પરિવારના વિશિષ્ટ કબજામાં હતું.

(ii) અપીલકર્તાના પિતા, માતા અને નાનો ભાઈ નાઈગાંવ ખાતે એક ફાર્મ હાઉસમાં અલગ રહેતા હતા. અપીલકર્તાની આવક એટલી નગણ્ય હતી કે તે નાઈગાંવ ખાતેના બે ઓરડાના મકાન અને ચિકલથાન ખાતેના સ્વતંત્ર ઓરડાનું

ભાડું પરવડી શકે તેમ નહોતું. અપીલકર્તા ઘટના પહેલાની રાત્રે અથવા સવારે જ્યારે અકસ્માત કથિત રીતે થયો ત્યારે નાઈગાંવ ખાતેના ભાડાના મકાનમાંથી પોતાની ગેરહાજરી સ્થાપિત કરવામાં સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ રહ્યો હતો. તે અકલ્પનીય છે કે રરમી જાન્યુઆરીએ, જે ઔરંગાબાદમાં વર્ષનો સૌથી ઠંડો સમય હોય, મૃતક સવારે ૬:૦૦ વાગ્યે બહાર પતરાના છાપરા પરથી ગોદડું હટાવતી હોય. શિયાળાની ઠંડી રાત્રે કોઈ પણ સમજદાર વ્યક્તિ ગોદડું પતરાના છાપરા પર બહાર છોડી દે તે અત્યંત અસંભવિત છે. જો પતરાના છાપરા પર ૧૫ કિલો વજનનો મોટો પથ્થર રાખવામાં આવ્યો હોય તો પણ ગોદડું તેની નીચે ન હોય. તેથી, જો ગોદડું ખેંચવામાં આવે તો પણ, પથ્થર પતરાના છાપરા પરથી ખસી જશે નહીં. તેથી, અમે એ માનવું મુશ્કેલ માલૂમ કરીએ છીએ કે જ્યારે મૃતક દ્વારા ગોદડું ખેંચવામાં આવી રહ્યું હતું ત્યારે પથ્થર પતરાના છાપરા પરથી ગબડ્યો હતો. એમ માની લઈએ કે પથ્થર પતરાના છાપરા પરથી ગબડ્યો હતો, તો તે પતરાના છાપરાની ધારથી થોડે દૂર પડ્યો હોત. તે ઘરની સામે જમીન પર મળી આવ્યો હોત. વધુમાં, જો પથ્થર મૃતકના માથાના ઉપરના ભાગે પડ્યો હોત, તો ઈજાઓ માથાની વચ્ચે અથવા કપાળ પર થઈ હોત, કારણ કે ગોદડું હટાવતી વખતે તેનું મોં ઉપરની તરફ હોત.

(iii) તબીબી પુરાવા પણ અકસ્માત મોતના સિદ્ધાંતને ખોટો સાબિત કરે છે. મૃતકની પોસ્ટમોર્ટમ તપાસ પીડબલ્યુ. ડૉ. અનિલ દિગંબરરાવ જિંતુરકર દ્વારા

કરવામાં આવી હતી જેમણે લાશ પર નીચેની ઈજાઓ નોંધી હતી:—

૧. ડાબા ટેમ્પોરલ પ્રદેશ પર કન્ટ્યુઝ લેસરેટેડ ઘા: ડાબા કાનની પિન્નાના ઉપરના ભાગથી ૨ સેમી ઉપર, કદ ૨ ગુણ્યા ૦.૫ સેમી – હાડકા સુધી ઊંડો, કિનારીઓ લાલાશ પડતી અને સોજાવાળી.

૨. ડાબા કાનની બુટ્ટીનું અનિયમિત લેસરેશન જેમાં આસપાસનો માંસલ ભાગ સામેલ હતો, કિનારીઓ લાલાશ પડતી અને સોજાવાળી હતી.

૩. ડાબા ગાલ પર બહુવિધ નાની કન્ટ્યુઝન, ડાબા કાનના ટ્રેગસથી ૧ સેમી નીચે અને આગળ, કદ ૧ ગુણ્યા ૧ સેમી થી ૫ ગુણ્યા ૫ સેમી સુધી બદલાતું.

૪. ડાબા ગાલ પર લંબગોળ આકારની કન્ટ્યુઝન, ડાબા કાનની અંદરની બાજુએ ૫ સેમી જેનું કદ ૨ ગુણ્યા ૧ સેમી હતું, અનિયમિત આસપાસનો વિસ્તાર, વાદળી લાલાશ પડતો.

પ. છાતી પર મધ્ય રેખામાં સ્ટેર્નો-મેન્યુબ્રિયલ જંકશનના સ્તરે
ઘસારો, કદ ૨ ગુણ્યા ૧ સેમી, આછો પીળાશ પડતો.

ડૉક્ટરે જણાવ્યું હતું કે ઈજા નં. ૧ થી ૪ મૃત્યુ પહેલાની હતી જ્યારે ઈજા નં. ૫ મૃત્યુ પછીની હતી. તેમણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે મૃત્યુનું કારણ ખોપરીના હાડકાના ફ્રેક્ચરને કારણે ઈન્ટ્રાક્રેનિયલ હેમરેજ અને મગજના કન્ટ્રીક્શનના સ્વરૂપમાં માથાની ઈજા હતી. ડૉક્ટરે વધુમાં અભિપ્રાય આપ્યો કે બહારની ઈજા નં. ૧ અને ૨ અંદરની અનુરૂપ ઈજાઓ સાથે કુદરતી સામાન્ય ક્રમમાં મૃત્યુ નિપજાવવા માટે પૂરતી હતી. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે ઈજાઓ "પથ્થર જેવી ભારે, સખત અને બુઝી વસ્તુના એક જ ઘા દ્વારા" થવાની સંભાવના છે. ઉપરોક્ત પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટના અવલોકનથી તે પુષ્કળ પ્રમાણમાં સ્પષ્ટ થાય છે કે, મૃતક પરની ઈજાઓ ચહેરાની ડાબી બાજુએ હતી. આ બાબત એ પૂર્વધારણા સાથે સુસંગત હશે કે પથ્થર કોઈ મનુષ્ય દ્વારા ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો અને તેનો ઉપયોગ હુમલો કરવાના હથિયાર તરીકે, ભોગ બનનાર કાં તો ઉભી હોય અથવા પડખે સૂતી હોય ત્યારે કરવામાં આવ્યો હતો.

(iv) આ સિવાય, એ હકીકતના નિર્ણાયક પુરાવા છે કે મૃતકની લાશ અપીલકર્તા દ્વારા ભાડે રાખેલા બે ઓરડાના મકાનના અંદરના ભાગમાં મળી આવી હતી. પુરાવામાં એ પણ છે કે જે ઓરડામાં લાશ મળી આવી હતી તેનું

છાપરું માટી અને લાકડાનું બનેલું છે. પુરાવામાં એ પણ છે કે ૧૫ કિલો વજનનો પથ્થર લાશની બાજુમાં પડેલો મળી આવ્યો હતો. અમારા માટે એ કલ્પના કરવી મુશ્કેલ છે કે ભોગ બનનાર પોતે પતરાના છાપરા નીચે માથા પર પ્રહાર ઝીલ્યા પછી પથ્થરને અંદર લઈ ગઈ હશે. અંદરના ઓરડામાં પથ્થર કેવી રીતે આવ્યો તે અંગે અપીલકર્તા દ્વારા કોઈ ખુલાસો આપવામાં આવ્યો નથી. લાશ ઓરડાની અંદર કેમ મળી આવી અને શેડની બહાર કેમ નહીં, તે અંગે પણ કોઈ ખુલાસો નથી.

(v) અમે એ પણ નોંધી શકીએ કે "અકસ્માત મોત" ની વાર્તાની ઉત્પત્તિ વિશે કોઈના દ્વારા કોઈ ખુલાસો આપવામાં આવ્યો નથી. અપીલકર્તાએ એવો કોઈ ખુલાસો આપ્યો નથી કે તેને કોણે માહિતી આપી કે તેની પત્નીનું અકસ્માત મોત થયું છે. શમીનાબીની લાશ સૌપ્રથમ કોણે જોઈ તે અંગે પણ કોઈ ખુલાસો નથી. શું લાશ સૌપ્રથમ એસ.કે. શમશેર દ્વારા જોવામાં આવી હતી જેણે એસ.કે. નવાબને માહિતી આપી હતી? રેકૉર્ડ પરના પુરાવા સૂચવે છે કે એસ.કે. નવાબે સવારે ૬.૦૦ અથવા ૬.૩૦ વાગ્યે ઘરની મુલાકાત લીધી હતી. અપીલકર્તાએ દાવો કર્યો હતો કે તે સવારે ૭.૦૦ વાગ્યે આવ્યો હતો.

(vi) આ સિવાય, આંક- ૩૬ માં બે વાર્તાઓનો ઉલ્લેખ છે. એક આવૃત્તિમાં, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે ભોગ બનનાર સૂતી હતી ત્યારે પતરાના છાપરા

પરથી પથ્થર તેના માથા પર ગબડ્યો હતો. આવી ઠંડીમાં મૃતક શમીનાબી ખુલ્લામાં સૂતી હોય તે અકલ્પનીય છે. ખાસ કરીને જ્યારે, પતિના જણાવ્યા મુજબ પણ, તે બે ઓરડાના મકાનમાં એકલી હતી. સામાન્ય સંજોગોમાં, આવી ઠંડીમાં તે ઘરના સૌથી ગરમ ભાગમાં સૂઈ જાય. તે અંદરનો ઓરડો હશે જ્યાં લાશ પડી હતી. તે ઓરડાનું છાપરું માટી અને લાકડાનું બનેલું હતું.

(vii) ડૉ. અનિલ દિગંબરરાવ જિંતુરકરનો અભિપ્રાય કે અંદરની અનુરૂપ ઈજાઓ માથા પર પથ્થર પડવા સાથે પણ સુસંગત છે, તે ફરિયાદ પક્ષની આવૃત્તિમાં કોઈ ખામી પેદા કરશે નહીં. હકીકત એ રહે છે કે ભોગ બનનારના માથા પર પથ્થર જેવી ભારે બુઝી વસ્તુથી પ્રહાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૨૩. ઉપરોક્તના પ્રકાશમાં, અમારા મતે ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ દ્વારા લેવાયેલા તારણો કાં તો સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર કે દેખીતી રીતે ભૂલભરેલા કહી શકાય નહીં. તેથી, અમે અપીલકર્તાને આરોપીત ગુનાઓ માટે દોષિત ઠેરવતા ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટના સમવર્તી તારણોમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ જોતા નથી. ઉપરોક્તના પ્રકાશમાં, અપીલ ફગાવી દેવામાં આવે છે.

ડી.૭.

અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.